

**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKO POGLARARSTVO**

Klasa: 023-01/08-01/28
Urbroj: 2163/1-01/8-08-2
Pula, 27. ožujak 2008.

**ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
ISTARSKE ŽUPANIJE**
n/r predsjednika

PREDMET: a) Izvješće o radu Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodoprivredu Istarske županije za 2007. godinu
b) Izvješće o radu Posebnog računa Županijskog Poglavarstva „Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre“ za 2007. godinu

Na temelju čl. 59. i 77. Statuta Istarske županije ("Službene novine Istarske županije, broj 9/06 - pročišćeni tekst i 14/06), Poglavarstvo Istarske županije razmatrajući Izvješće o radu Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodoprivredu Istarske županije za 2007. godinu te Izvješće o radu Posebnog računa Županijskog Poglavarstva „Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre“ za 2007. godinu na sjednici održanoj dana 27. ožujka 2008. godine donijelo je

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Nacrt i utvrđuje Prijedlog Zaključka o prihvaćanju
  - a) Izvješća o radu Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodoprivredu Istarske županije za 2007. godinu,
  - b) Izvješće o radu Posebnog računa Županijskog Poglavarstva „Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre“ za 2007. godinu.
2. Prijedlog Zaključka iz točke 1. ovog Zaključka upućuje se Skupštini Istarske županije na razmatranje i usvajanje.
3. Za izvjestitelja po točki 1. ovog Zaključka, a vezano za točku 2., ovog Zaključka određuje se Milan Antolović – pročelnik Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodoprivredu Istarske županije.
4. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik
Poglavarstva Istarske županije
Ivan Jakovčić

Na temelju članka 36. i 76. Statuta Istarske županije ("Službene novine Istarske županije" br. 09/06 - pročišćeni tekst i 14/06) Skupština Istarske županije razmatrajući Izvješće o radu Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodoprivredu za 2007., i Izvješće o radu Posebnog računa Županijskog Poglavarstva "Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre" za 2007. godinu na svojoj sjednici održanoj dana _____2008. godine donosi slijedeću

O D L U K U

- 1. *Prihvaća se Izvješće o radu Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodoprivredu za 2007. godinu,***
- 2. *Prihvaća se Izvješće o radu Posebnog računa Županijskog Poglavarstva "Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre" za 2007. godinu,***
- 3. *Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Službenim novinama Istarske županije.***

Klasa:
Urbroj:
Pazin,

REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

Predsjednik:

ANTON PERUŠKO

O b r a z l o Ź e n j e

I. PRAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE AKATA

- odredbama članka 59. Statuta Istarske županije ("Službene novine Istarske županije" br. 06/03) propisana je nadležnost Poglavarstva da priprema prijedloge općih akata te donosi zaključke,
- odredbama članaka 36. i 76. Statuta Istarske županije ("Službene novine Istarske županije" br. 09/06- pročišćeni tekst i 14/06) propisana je nadležnost Skupštine Istarske županije da donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Istarske županije

II. OCJENA STANJA I RAZLOZI ZA DONOŠENJE AKATA

- Sukladno navedenim propisima a temeljem Odluka Skupštine Istarske županije i Programa rada Županijskog poglavarstva u dijelu koji se odnosi na djelatnosti iz područja poljoprivrede, šumarstva, lovstva, ribarstva i vodoprivrede, Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodoprivredu Istarske županije izradio je Nacrt Izvješća o radu za 2007. godinu i Nacrt Izvješća o radu Posebnog računa Županijskog Poglavarstva "Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre" za 2007. godinu kojim se detaljno pojašnjavaju aktivnosti u 2007. godini,
- Prema ISO standardima u Nacrtima akata jasno su istaknuti postignuti ciljevi u 2007. godini, odgovornosti i ovlaštenja za njihovo izvršavanje, rokovi i mjerila postignuća.
Slijedom narečenog predlaže se nadležnim tijelima da predložene Nacrte akata prihvate.

III. SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU AKATA

Sredstva za provedbu Programa rada Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodoprivredu kao i za rad Posebnog računa Županijskog Poglavarstva "Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre" osigurana su u Proračunu Istarske županije za 2007. godinu, Razdjel 0700.

IV. TEKST NACRTA PROGRAMA

- tekst Nacrta Izvješća Upravnog odjela za 2007. godinu kao i tekst Nacrta Izvješća Posebnog računa Županijskog Poglavarstva "Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre" za 2007. godinu sastavni su dio ovog obrazloženja.

Pročelnik Upravnog odjela
Milan Antolović

**IZVJEŠĆE O RADU UPRAVNOG ODJELA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO, LOVSTVO,
RIBARSTVO I VODOPRIVREDU I.Ž.
ZA 2007.GODINI**

1. OCJENA

Smjernice rada i program ukupnih aktivnosti Upravnog odjela u 2007. godini definirane su odlukama Skupštine i Poglavarstva Istarske županije usvajanjem Programa rada za 2007. godinu i osiguranjem financijskih sredstava u Proračunu Istarske županije za 2007. godinu u cilju realizacije programskih zadataka koji su u nadležnosti ovog Odjela. Na rad Upravnog odjela značajan utjecaj ima i poljoprivredno zakonodavstvo Republike Hrvatske koje se vidno mijenja i prilagođava zakonodavstvu EU-a. Suradnja sa poljoprivrednim, ribarskim i lovačkim udrugama te stručno-znanstvenim institucijama na lokalnoj i državnoj razini pridonijela je realizaciji programskih zadataka u prošloj godini te uz značajnu potporu Općina i Gradova, poljoprivredni i ribarski sektor u našoj županiji strukturno se prilagođava suvremenim i razvojnim trendovima koji su prisutni u našem okruženju. Rezultati rada Upravnog odjela u svim područjima njegove nadležnosti uočljivi su i prepoznatljivi, poglavito u segmentu povezanosti primarne proizvodnje s potrošačkim subjektima, primjeni suvremenih tehnoloških rješenja i zaštiti tipičnih autohtonih proizvoda. Takve su aktivnosti značajno pridonijele aktiviranju proizvodnih resursa Istarske županije i sve izraženijem zapošljavanju u okviru obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, a sve zajedno održivom razvoju ruralnog prostora.

Pročelnik:

Milan Antolović

2. ORGANIZACIJSKA I FUNKCIONALNA STRUKTURA UPRAVNOG ODJELA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO, LOVSTVO, RIBARSTVO I VODOPRIVREDU

Upravni odjel osnovan je Odlukom Skupštine Istarske županije 16.04.1993. godine sa sjedištem u Poreču, O.M. Tita 4.

Tijekom 2007. godine u Odjelu je zaposleno 10 djelatnika, dva vježbenika koji su raspoređeni na sljedeće poslove i radne zadatke:

- 1. djelatnik VSS - Pročelnik Upravnog odjela,
- 1. djelatnik VSS - zamjenik pročelnika-stručni suradnik,
- 1. djelatnik VSS - stručni suradnik za agrarnu politiku, razvoj i kredite (Voditelj "Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre"),
- 1. djelatnik VSS - stručni suradnik za preradu poljoprivrednih proizvoda i razvoj sela,
- 1. djelatnik SSS - stručni referent za lovstvo,
- 1. djelatnik SSS- stručni referent za kredite,
- 1. djelatnik SSS - administrativni tajnik,
- 1. djelatnik VSS -stručni suradnik za maslinarstvo i voćarstvo
- 1. djelatnik VSS - stručni suradnik za ratarstvo, povrćarstvo i sjemenarstvo
- 1. djelatnik VSS- stručni suradnik za pripremu međunarodnih programa
- 1. djelatnik VSS - stručni suradnik za vodoprivredu - u statusu vježbenika
- 1. djelatnik VSS - stručni suradnik za pripremu međunarodnih programa-ć u statusu vježbenika.

U okviru Upravnog odjel za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodoprivredu djeluje 01.01. 1995. godine temeljem Odluke Skupštine Istarske županije "Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre". Slijedom takvog ustroja 9 djelatnika radi u Pazinu (u prostorijama Fonda) a 3 djelatnika u sjedištu Odjela u Poreču. Funkcionalnost odjela očituje se u preraspodjeli poslova na način da tim djelatnika u Pazinu rješava problematiku programskih zadataka usmjerenih na poljoprivrednu kreditnu politiku, međuregionalne programe i operativni ruralni razvoj Istarske županije, a djelatnici u Poreču koordiniraju i rješavaju poslove vezane na županijsku agrarnu politiku, programe oslonjene na općine i gradove u Istarskoj županiji, nadležna državna tijela i druge stručne institucije koje su u funkciji razvoja poljoprivrede, bez obzira da li se radi o institucijama lokalnog-regionalnog, nacionalnog ili međunarodnog karaktera.

Svi djelatnici (osim vježbenika) imaju položen stručni ispit ali se zbog kontinuiranog povećanja opsega poslova na terenu, te uvođenja novih razvojnih programa u područjima nadležnosti Upravnog odjela, osjeća opterećenost u radu i potreba zapošljavanja novih djelatnika koji bi preuzeli koordinaciju u radu sa poljoprivrednim udrugama odnosno zadrugama i provedbi programa od županijskog značaja kao i na području zaštite tipičnih autohtonih proizvoda te organiziranja njihove proizvodnje.

Pročelnik:

Milan Antolović

3. ADMINISTRATIVNI POKAZATELJI	
3.1. ZAPRIMLJENI PREDMETI	
klasifikacijska oznaka	broj predmeta
000 - 100	16
100 - 200	8
300 - 400	180
400 - 500	79
600 - 700	2
> 900	16
ukupno	301
UP/I-112-01	1
UP/I-112-02	1
UP/I-112-03	2
UP/I-113-03	10
UP/I-113-04	3
ukupno UP/I	17
3.2. RJEŠENI PREDMETI	
klasifikacijska oznaka	broj predmeta
000 - 100	16
100 - 200	8
300 - 400	180
400 - 500	79
600 - 700	2
> 900	16
ukupno	301
UP/I-112-01	1
UP/I-112-02	1
UP/I-112-03	2
UP/I-113-03	10
UP/I-113-04	3
ukupno UP/I	17

4. REALIZACIJA NEPOSREDNIH ZADATAKA/ OCJENA PROVEDENIH PLANIRANIH AKTIVNOSTI			
ZADATAK		STUPANJ REALIZIRANOSTI	OBRAZLOŽENJE
A	GOSPODARENJE POLJOPRIVREDNIM ZEMLJIŠTEM		
A.1.	Provedba Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine br. 66/01)	Djelomično	Učestale izmjene Zakona i promjene nadležnosti usporile su njegovu primjenu, sada je sva nadležnost na JLS koje su dužne izraditi Programe gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu RH i provesti javne natječaje za zakup, koncesiju i prodaju. Upravni odjel pruža timovima za izradu i provedbu Programa stručnu i savjetodavnu pomoć te koordinira s nadležnim Ministarstvom, a od 30.09.2005. godine Istarska županija je ovlaštena Zakonom da preuzme izradu Programa za JLS koje kasne s njegovom izradom.
B	UDRUŽIVANJE U POLJOPRIVREDI		
B.1.	Suradnja s poljoprivrednim udruženjima u Istarskoj županiji radi realizacije razvojnih programa s područja poljoprivrede	U potpunosti	Svi značajni programi koji se koordiniraju u suradnji s općinama i gradovima realizirani su putem 49 poljoprivrednih udruženja koja su prethodnih godina osnovana uz stručnu potporu Upravnog odjela
B.2.	Osnivanje i osposobljavanje poljoprivrednih i ribarskih zadruga u Istarskoj županiji	U potpunosti	U suradnji sa nadležnim Ministarstvima i Hrvatskim zadružnim savezom započet je proces osnivanja poljoprivrednih i ribarskih zadruga u Istarskoj županiji radi interesnog povezivanja poljoprivrednika i unapređenja poljoprivrednog marketinga. Do sada je osnovano 11 zadruga i Istarski regionalni zadružni savez sa sjedištem u Pazinu.
B.3.	Program sadnog materijala za Istarsku županiju	U potpunosti	U suradnji s županijskim poduzećem MIH d.o.o. Poreč, općinama i gradovima u Istarskoj županiji te poljoprivrednim udrugama nabavljen je i podijeljen sadni materijal poljoprivrednim proizvođačima.

B.4.	Suradnja sa Regionalnom Veletržnicom Rijeka-Matulji	Zadovoljavajuće	Upravni odjel u suradnji sa Poljoprivrednim zadružnim centrom Istra iz Pazina te uz financijsku potporu Istarske županije koordinira rad u zakupljenim prostorima Veletržnice u segmentu prodaje voća i povrća proizvedenog na području Istarske županije. Eliminiranje sive ekonomije i uključivanje proizvođača u sustav PDV-a osnovna je zadaća ovog programa.
B.5.	Suradnja sa udruženjima za ekološku poljoprivredu	Djelomično zadovoljavajuća	Neusklađeni programi rada poljoprivrednih udruga za ekološku poljoprivredu i nedostatak financijskih sredstava sputava intenzivniji rad i razvoj ovog tipa poljop. proizvodnje temeljene na Zakonu o ekološkoj poljoprivredi.
C	ZAŠTITA AUTOHTONIH PROIZVODA I AUTOHT. ŽIVOTINJA		
C.1.	Programi zaštite tipičnih autohtonih proizvoda za Istarski kravljji i Istarski ovčji sir, Istarsku rakiju, Bisku, Medenicu i Rudu te Program zaštite Istarskog pršuta, Istarske kobasice, potrbušine (pancete) i zarebnjaka su u završnoj fazi usklade sa zakonodavstvom EU.	Projekti u tijeku	Projekti se provode u suradnji s Agronomskim fakultetom, Institutom za poljoprivredu i turizam u Poreču i proizvođačima na terenu uz financijsku potporu Ministarstva poljoprivrede i Istarske županije a u koordinaciji Upravnog odjela za poljoprivredu. Nositelji projekata su Udruženja poljoprivrednika - proizvođača.

C.2.	Provedba Programa zaštite Istarskog goveda, Istarske ovce i drugih ugroženih autohtonih životinja	Zadovoljavajuće	U suradnji sa državnim institucijama, selekcijskom službom Istarske županije, udrugama za zaštitu autohtonih pasmina u Istarskoj županiji nastoji se od nadležnih europskih i svjetskih institucija ishodovati priznanje da su Istarska ovca i Istarski magarac hrvatske autohtone pasmine. Najznačajniji pomaci učinjeni su u zaštiti i očuvanju Istarskog goveda i priznanju od Svjetske kinološke organizacije da su psi Istarski goniči hrvatske autohtone pasmine.
D	KREDITIRANJE U POLJOPRIVREDI		
D.1.	Rad posebnog računa Županijskog poglavarstva "Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre"	U potpunosti	U suradnji s Lovачkim Savezom Istarske županije, općinama i gradovima "Fond" je tijekom 2007. godine dodijelio 44 kredita, ili ukupno 11.771.000,00 kune sredstava u primarnu poljoprivrednu proizvodnju, preradu, ribarstvo i lovstvo (o radu "Fonda" sačinjeno je posebno izvješće).
E	RAZVOJ SAVJETODAVNIH SLUŽBI		
E.1.	Suradnja s Hrvatskim zavodom za poljoprivrednu savjetodavnu službu - Područni ured Pazin.	U potpunosti	Poljoprivredna savjetodavna služba Istarske županije koja zapošljava šest agronoma uključena je u sve javne manifestacije koje organizira Upravni odjel na području Istarske županije ili na državnom nivou (Upisnik i sajmovi) a poglavito na pripremi terena za podizanje dugogodišnjih nasada koji su u sustavu državnih poticaja kao i stručna predavanja i prezentacije koja se organiziraju u suradnji s poljoprivrednim udrugama.
E.2.	Suradnja sa Hrvatskim stočarskim centrom - Područni ured Pazin	U potpunosti	Selekcijska služba Istarske županije koja zapošljava pet djelatnika uključena je u pripremu svih stočarskih izložbi na području Istarske županije, u zaštitu autohtonih pasmina, u kontrolu mliječnosti, u umatičenje proizvodnih grla na području Istarske županije te stvaranje preduvjeta za povlačenje državnih poticaja u stočarstvu.

E.3.	Suradnja sa privatnom savjetodavnom službom u poljoprivrednim udruženjima organiziranim na nivou Istarske županije	U potpunosti	U suradnji sa Hrvatskim zavodom za poljoprivredno savjetodavnu službu iz Zagreba, Istarska županija sufinancira rad do 4. poljoprivrednih savjetnika i to u Savezu poljoprivrednih udruga Istarske županije i Udruzi BIO ISTRRA (za ekološku poljoprivredu), s osnovnim ciljem da se suvremena tehnološka dostignuća što racionalnije primjene u obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima koja su usmjerena na specijaliziranu proizvodnju uključujući i ribarstvo.
F	SAJAMSKE MANIFESTACIJE I IZLOŽBE		
F.1.	Organiziranje lokalnih izložbi vina i maslinovog ulja	U potpunosti	U suradnji sa Institutom za poljoprivredu i turizam Poreč, poljoprivrednim udruženjima, općinama i gradovima te Poljoprivrednom i Selekcijском službom Istarske županije, Upravni odjel je suorganizirao lokalne izložbe vina u Rovinjskom selu, Kašteliru, Karojbi, Vodnjaju, Gračišću, Pićnu, Momjanu, Brtonigli, Buzetu te maslinovog ulja u Krasici i Vodnjaju.
F.2.	Organiziranje lokalnih izložbi gljiva	U potpunosti	U suradnji sa udruženjima gljivara i općinama i gradovima te drugim poznavateljima gljiva organizirane su izložbe gljiva u Labinu i Kašteliru.
F.3.	Organiziranje 14. Međunarodne Izložbe vina i vinarske opreme te drugih autohtonih proizvoda "VINISTRA" Poreč 2007.	U potpunosti	U suradnji sa Institutom za poljoprivredu i turizam Poreč Poljoprivredno savjetodavnom i Selekcijском službom, Udrugama vinogradara i vinara I.Ž. a uz značajnu financijsku potporu I.Ž. , HGK-Županijske komore Pula, M.P.Š.-a, Turističkih zajednica, te drugih donatora, uspješno je organizirana međunarodna izložba vina i vinarske opreme u Poreču od 29.04.-02.05.2007. godine na kojoj su pored izlagača iz RH sudjelovali i izlagači iz Mađarske, Slovenije i Italije.
F.4.	Nastup naših vinara na državnim i međunarodnim sajmovima	U potpunosti	Uz financijsku potporu Istarske županije članovi Udruženja VINISTRA sudjelovali su na domaćim sajmovima u Splitu i Zagrebu (Vinoviti) te na međunarodnim sajmovima u Ljubljani, Dusedorfu i Veroni gdje su osvojili značajne medalje i priznanja.

G	OBRAZOVANJE ZA POLJOP. ZANIMANJA		
G.1.	Visoka poljoprivredna škola u Poreču i otvaranje novog studija za mediteranske kulture	U potpunosti	U suradnji sa Veleučilištem u Rijeci, Institutom za poljoprivredu i turizam Poreč i Gradom Poreč, a uz financijsku potporu I.Ž. uspješno se razvija studij za vinarstvo i mediteranske kulture.
G.2.	Osnivanje Srednje poljoprivredne škole Poreč kao samostalne obrazovne institucije	Djelomično	Još 1997. u suradnji sa Institutom za poljoprivredu Poreč, Uredom državne uprave i Upravnim odjelom za prosvjetu, kulturu i sport I.Ž. izrađen je Elaborat kojim je predviđeno osnivanje Srednje poljoprivredne škole u Poreču kao samostalne obrazovne institucije. Skupština I.Ž. je usvojila ustroj srednjoškolskog obrazovanja u I.Ž. kojim Srednja poljoprivredna škola u Poreču postaje samostalna ustanova. Poglavarstvo I.Ž. treba imenovati Tim za provedbu Projekta.
H	GOSPODARENJE ŠUMAMA		
H.1.	Provedba Zakona o šumama na području Istarske županije	zadovoljavajući	Osnovana je šumarska savjetodavna služba u Pazinu. Sa M.P.Š. je potpisan Ugovor o osnivanju Istraživačkog centra za šumarstvo u Pazinu, a izrada novih šumsko-gospodarskih osnova zadaća je šumarske savjetodavne službe za I.Ž.
H.2.	Suradnja sa Hrvatskim šumama na programu podizanja komercijalnog uzgoja maslinika na opožarenom šumskom zemljištu.	Djelomično zadovoljavajući	Upravni odjel koordinirao je sa M.P.Š. i V.G. Hrvatskim šumama, AZRRI d.o.o. i Gradom Vodnjan te uspostavio usku suradnju u svrhu podizanja maslinika na opožarenom šumskom zemljištu u Vodnjanu. Vlada RH je na sjednici održanoj u Poreču prihvatila Program te se očekuje uskoro potpisivanje ugovora o služnosti nad zemljištem.
I	RAZVOJ LOVSTVA		
I.1.	Gospodarenje zajedničkim lovištima u Istarskoj županiji	U potpunosti	U suradnji sa 38 lovačkih udruga i Županijskim lovačkim savezom uspješno se provode programi iz Lovnogospodarskih osnova za svako pojedino lovište i produženi su Ugovori za daljnjih 10. godina.

I.2.	Gospodarenje državnim lovištima u Istarskoj županiji i ukidanje Državnog lovišta Motovunska šuma	Zadovoljavajuće	Državna lovišta u ingerenciji su M.P.Š. i V.G. pa se od Ministarstva traži ukidanje istih ili davanje na koncesije ili u zakup lovačkim udrugama. Državno lovište Čepić i Raša dodijeljeno je ugovorom na upravljanje lokalnim lovačkim udrugama a Donja Mirna ukinuto Odlukom nadležnog Ministarstva.
I.3.	Odražavanje lovačkih i kinoloških manifestacija u Istarskoj županiji	U potpunosti	U suradnji sa lovačkim i kinološkim udrugama na županijskom i državnom nivou organizirane su manifestacije lokalnog, županijskog, nacionalnog i međunarodnog značaja.
I.4.	Razvoj lovnog turizma	Zadovoljavajući	Sve više poljoprivrednih gospodarstava u suradnji s lovačkim udrugama nudi usluge u lovnom turizmu što upotpunjuje ukupnu turističku ponudu Istre.
J	UNAPREĐENJE RIBARSTVA		
J.1.	Interesno povezivanje u ribarstvu i uzgoj marikulture	U potpunosti	Realizacijom Projekta ADRI.FISH. razrađen je model osnivanja ribarskih zadruga u Istarskoj županiji te njihovo povezivanje u Savez radi izgradnje ribarske infrastrukture kompatibilne sa istom u EU i oslanjanja proizvodnje na takav sustav (izlov riba i uzgoja marikulture)
J.2.	Projekt Veletržnica riba u Istarskoj županiji, Međunarodni Projekt FISH.LOG i CONNECT. Međunarodni Projekt AMAMO	U potpunosti	U suradnji sa Gradom Poreč, Istarskom razvojnom agencijom, M.P.Š. i V.G. Ribarskom zadrugom Istra Poreč, Talijanskim regijama i drugim partnerima u Projektu stvorene su sve pretpostavke za realizaciju Projekta izgradnje Veletržnica ribe u Poreču. Registrirana je tvrtka Veletržnica riba d.o.o. Poreč koja treba preuzeti upravljanje objektom. Sve preuzete obveze Upravni odjel za projekt FISH.LOG. i CONNECT su sa 31. 12. 2007. godine realizirane. Krajem listopada 2007. godine započeta je realizacija novog Projekta AMAMO koja traje 1 godinu.
K	VODOOPSKRBA I VODOZAŠTITA		
K.1.	Program izgradnje vodoopskrbnog Sustava Istre	U potpunosti	U suradnji s Hrvatskim vodama, Državnom upravom za vode, nadležnim ministarstvima, općinama, gradovima i vodovodnim poduzećima u Istarskoj županiji koji sufinanciraju izgradnju sustava privodi se kraju izgradnja VSI- Vodovoda Butoniga d.o.o. Buzet I faza te slijedi podjela Društva osnivačima.

K.2.	Program izgradnje Sustava javne odvodnje i zbrinjavanja otpadnih voda u Istarskoj županiji	U potpunosti	Upravni odjel u suradnji s stručnom službom VSI-Vodovod Butoniga d.o.o. Buzet te nadležnim tijelima Hrvatskih voda, JLS u I.Ž. i Istarske županije koordinira Projekat izgradnje Sustava javne odvodnje i zbrinjavanja otpadnih voda u vodozaštitnim zonama Istarske županije s osnovnim ciljem dugoročne zaštite vodnog resursa (izvorišta pitke vode). U 2006. godini Skupština I.Ž. donijela je Odluku o namjenskoj naknadi za IVS koja se primjenjuje od 01.01.2007. god. U tijeku 2007. započeto je projektiranje za 25 uređaja radi ishodovanja građevinske dozvole.
K.3.	Program zaštite od štetnog djelovanja voda	U potpunosti	Koordiniranim aktivnostima sa Hrvatskim vodama i Vodoprivredom d.o.o. Novigrad održavaju se objekti za zaštitu od poplava, vodotoci lokalnih i državnih rijeka te hidromelioracijski sustav Raša, Čepić i Mirna uz kontinuiranu izgradnju novih objekata sukladno prikupljenim sredstvima slivne vodne naknade.
K.4.	Plan navodnjavanja poljoprivrednih površina u Istarskoj županiji	Zadovoljavajući	Poglavarstvo I.Ž. usvojilo je Program izrađen 1998. godine i zatražilo od M.P.Š. i V.G. da istog uvrsti u Nacionalni plan navodnjavanja (NAPNAV). U 2007. godini prihvaćena je Novelacija Plana navodnjavanja na Poglavarstvu I.Ž. te je u izradi Idejno rješenje za Poreštinu, OKZ Valturu i Rovinjštinu.
L	SURADNJA S OKRUŽENJEM		
L.1.	Suradnja sa JLS u I.Ž. i institucijama državne uprave radi provedbe zadataka iz nadležnosti Upravnog odjela	U potpunosti	Realizacija postavljenih programskih zadataka bila je moguća zahvaljujući dobroj i uskoj suradnji s gradonačelnicima i načelnicima te ostalim nadležnim tijelima u JLS, poglavito s predstavnicima državne uprave u I.Ž. i njenim službama.
L.2.	Suradnja sa Poglavarstvom i Skupštinom I.Ž. te drugim državnim institucijama	U potpunosti	Odjel je iz domene svog rada pripremao materijale za rad Poglavarstva i Skupštine I.Ž. i sudjelovao u radu istih. Za saborske zastupnike pripremao je amandmane na Zakone koji reguliraju poljoprivredni sektor te aktivno sudjelovao u izradi samih zakona.

L.3.	Suradnja sa stručnim i znanstvenim institucijama u zemlji i inozemstvu	U potpunosti	Radi iznalaženja adekvatnih tehnoloških rješenja, financijskih sredstava i optimalnih rješenja u realizaciji programskih zadataka intenzivna suradnja ostvarivana je sa poljoprivrednim institutima, fakultetima i drugim stručnim institucijama u zemlji i inozemstvu.
L.4.	Suradnja na drugim međunarodnim i međuregionalnim Projektima	Zadovoljavajući	Na međunarodne natječaje a u suradnji s Regijama susjednih zemalja prijavljeno je više projekata iz nadležnosti rada Upravnog odjela.

5. REALIZACIJA POSTAVLJENIH CILJEVA		
CILJ	OČJENA POSTIGNUĆA	OBRAZLOŽENJE
<p>A. Gospodarenje poljoprivrednim zemljištem</p> <p>Osnovni proizvodni resurs u poljoprivredi je poljoprivredno zemljište a temeljni cilj Upravnog odjela je poljoprivredno zemljište staviti u funkciju proizvodnje hrane. Aktiviranjem zemljišnog potencijala stvaraju se pretpostavke za ubrzani razvoj poljoprivredne proizvodnje, prerade i tržišnosti poljoprivrednih proizvoda.</p>	<p>Podjela poljoprivrednog (zapuštenog) zemljišta u vlasništvu RH obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima pokrenula je skrivene potencijale na ruralnom prostoru (aktiviran je kapital i porastao interes mladih za bavljenjem poljoprivredom). Pokrenute su mnoge proizvodnje na suvremenim osnovama slijedom okrupnjavanja posjeda te je iz osnova izmijenjeno i razmišljanje o poljoprivredi koja postaje (uz poticaje) i profitabilna djelatnost.</p>	<p>Neadekvatna zakonska regulativa uz učestale izmjene nadležnosti u primjeni iste onemogućila je dugoročna rješenja u pogledu gospodarenja zemljištem u vlasništvu RH, a što se tiče aktiviranja poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu (zapušenog i okrupnjavanje posjeda) još je veći problem zbog nerazriješenih vlasničkih odnosa i neadekvatnog Zakona o nasljeđivanju te neorganiziranih nadležnih službi za takav vid aktivnosti.</p>
<p>B. Udruživanje u poljoprivredi</p> <p>Interesno povezivanje i udruživanje poljoprivrednih proizvođača radi zajedničkog nastupa na tržištu i razvoja suvremenog proizvoda kao i marketinga postaje prioritetni zadatak agrarne politike Istarske županije te stvaranjem financijskih pretpostavki za povoljna ulaganja osposobit će i prilagodit obiteljska poljop. gospodarstva tržišnoj utakmici. Preustroj poljoprivrednih udruga u zadružni oblik povezivanja poljoprivrednicima se stvaraju uvjeti za razvoj profitne poljoprivrede, proizvodnje tipičnih autohtonih i ekoloških proizvoda te uključivanje poljoprivrednika u sustav PDV-a.</p>	<p>Negativna iskustva iz neposredne prošlosti znatno usporavaju razvoj procesa udruživanja poljoprivrednika tako da je prva faza udruživanja i interesnog povezivanja putem UDRUGA završena. Slijedi stvaranje zadružnog sustava za kojeg će trebati puno upornosti, financijskih sredstava za izgradnju infrastrukture i pilot projekata koji će konkretnim aktivnostima na terenu iskazati pozitivne financijske efekte za poljoprivrednike.</p>	<p>Poljoprivredni sustav RH od 1990. godine na ovamo stihijski se i neorganizirano razvija. Model kooperacija je ukinut, bivši PIK-ovi najvećim dijelom su neopravdano propali a obiteljsko gospodarstvo nedovoljno je izgrađeno da bi ravnopravno (bez financijskih potpora) preuzelo inicijativu u razvoju poljoprivrede. Siva ekonomija je značajno prisutna a država uz pomoć lokalne samouprave nije izgradila temeljenu poljoprivrednu i ribarsku infrastrukturu koja može pokrenuti razvoj proizvodnje, a time i utjecati na smanjenje uvoza. Zadružni sustav kojeg treba izgraditi može postati inicijator razvoja suvremene poljoprivredne i ribarske proizvodnje te nastupa na tržištu, poglavito u segmentu izrade novih Programa i kandidiranja istih na predpristupne fondove EU radi sufinanciranja.</p>

<p>C.</p>	<p>Zaštita autohtonih proizvoda i autohtonih životinja</p> <p>Tipični i visokovrijedni autohtoni proizvodi koji se proizvode na tradicijskim osnovam postati osnova buduće poljoprivredne proizvodnje Istre. U cilju njihove zaštite i valorizacije pokrenuti su stručno-znanstveni projekti radi zaštite proizvoda. Zaštita autohtonih životinja kao što su Istarsko govedo, Istarski goniči, Istarska ovca i drugi, vrlo je značajna za izradu banke gena i buduću selekciju. Zaštita i uzgoj autohtonih sorata vinove loze, masline i voća treba zauzeti vidno mjesto u našoj poljoprivredi. Ustrajanje na autohtonim vrijednostima i poticanje proizvodnje tipičnih autohtonih proizvoda stvara osnove za uspješnu konkurentnost na domaćem i EU tržištu.</p>	<p>U završnoj fazi usklađivanja su Projekti zaštite Istarskog pršuta, Istarske rakije, Biske, Medenice i Rude. U tijeku je izrada Elaborata za zaštitu Istarskog ovčjeg i Istarskog kravljeg sira (Projekt traje 3 godine) i Projekat zaštite Istarske kobasice, kosnice zarebnjaka i potrbušine (Projekt traje 2 godine). Postignuti rezultati na očuvanju i zaštiti Istarskog goveda značajni su ali treba još ulagati ogromna sredstva da se postigne broj od 1000 grla. Priznanje Svjetskog kinološkog saveza da su psi Istarski goniči hrvatske autohtone pasmine, ogromno je priznanje Istarskoj županiji i kinološkim udruženjima. Nedovoljno je učinjeno na zaštiti Istarske ovce i drugih autohtonih pasmina zbog nedovoljne upornosti nadležnih institucija RH i pomanjkanja sredstava na nacionalnom i lokalnom nivou. Doprinos dvogodišnjeg projekta "Istarska ovca-janjetina i sir" temelj je za nastavak ovih aktivnosti.</p>	<p>Očuvanje i zaštita tradicijskih proizvoda kao i autohtonih životinja s kojima je vjekovima živio naš poljoprivrednik obveza je naše generacije kako bi te vrijednosti ostavili generacijama koje dolaze. Malo koja regija se može pohvaliti sa tako širokom lepezom tipičnih autohtonih proizvoda za koje se uz malo napora mogu stvoriti komercijalni uvjeti za proizvodnju i koje tržište bez ograničenja prihvaća. Isto tako sačuvane rijetke pasmine životinja zbog svojih proizvodnih osobina ogroman su potencijal za budući razvoj stočarstva u RH. Zaštita autohtonih kultivara i njihova valorizacija značajno će utjecati na ukupni razvoj ruralnog prostora. Očuvanju tih vrijednosti treba davati veću pozornost i izdvajati veća financijska sredstva u proračunima JLS-a, Županije i države.</p>
------------------	--	---	---

<p>D.</p>	<p>Kreditiranje u poljoprivredi</p> <p>Iznalaženje povoljnih finansijskih sredstava za kreditna ulaganja u poljoprivredni sektor osnovni je zadatak Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre. Posebno je to značajno kada su poslovne banke zbog privatizacije zanemarile ulaganja u poljoprivredu. Godišnji prihodi "Fonda" ostvareni po osnovama doznaka iz proračuna JLS i Proračuna Istarske županije, prihoda po osnovi Zakona o poljoprivrednom zemljištu, Županijskog lovačkog saveza i vlastitih prihoda (s osnova povrata kredita) pod vrlo povoljnim uvjetima temeljem "Pravilnika" ponovno se usmjeravaju u poljoprivredne kredite.</p>	<p>Od osnivanja "Fonda" 01.01. 1995. godine do 31.12.2007. godine, ukupno je prikupljeno u "Fondu" 76.786.617,90 kuna i odobreno 760 kredita za primarnu poljoprivrednu proizvodnju, preradu poljoprivrednih proizvoda, ribarstvo, agroturizam i lovno gospodarstvo. Značajno je spomenuti da su ta sredstva aktivirala i vlastita sredstva poljoprivrednika tako da su učinci "Fonda" multiplicirani u segmentu razvoja novih programa, aktiviranju proizvodnih resursa u poljoprivredi i poticanju zapošljavanja mladih. U 2007. godini odobreno je ukupno 44 kredita u vrijednosti od 11.771.000,00 kuna.</p>	<p>Temeljem Odluke Skupštine Istarske županije i prihvaćanja iste od općinskih i gradskih vijeća u Istarskoj županiji osnovan je "Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre" koji ima osnovnu zadaću da prikuplja finansijska sredstva i iste pod vrlo povoljnim uvjetima ulaže u razvoj poljoprivrednog sektora. Pored redovnih proračunskih prihoda te udruženih sredstava sa Lovачkim savezom Istarske županije u 2007. godini, sve značajniji izvori prihoda su vlastiti prihodi koji se ostvaruju iz povrata kredita. Sredstva se ponovo plasiraju u nove kredite te multipliciraju učinke čime se poljoprivredni sektor dovodi u mnogo povoljniji položaj glede osposobljavanja i prilagođavanja standardima EU.</p>
------------------	--	--	---

<p>E.</p>	<p>Razvoj savjetodavnih službi</p> <p>Suvremena tehničko-tehnološka rješenja u poljoprivrednu praksu ne mogu se primijeniti bez adekvatnih savjetodavnih službi koje će svakodnevno biti na raspolaganju poljoprivrednim proizvođačima. Po primjeru razvijenih zemalja EU-a gdje su takve službe na visokom stupnju razvoja, slične danas razvija i RH. Istarska županija financijski potpomaže rad Poljoprivredno-savjetodavne službe i Selekcijske službe u stočarstvu i one postaju sve značajnija sastavnica ukupne poljoprivredne infrastrukture koja se izgrađuje u Istarskoj županiji.</p>	<p>Rezultati rada Poljoprivredno-savjetodavne i selekcijske službe u stočarstvu na području Istarske županije su značajni i svakim danom zapaženiji. Prijenos i primjena suvremene tehnologije u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji sve više dolazi do izražaja u obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima. Bez edukacije poljoprivrednika ne može se razvijati suvremena poljoprivreda te su stručna predavanja i praktične demonstracije tehnoloških operacija podignula proizvodni nivo istarske poljoprivrede. Istarska poljoprivreda traži veći broj stručno-obrazovnih djelatnika u ovim službama.</p>	<p>Bez osiguranja namjenskih sredstava za financiranje rada Poljoprivredno-savjetodavne i Stočarsko-selekcijske službe ne može se organizirati njihov rad. Opredjeljenje M.P.Š. i V.G. da se sredstva za rad Službi osiguraju u Proračunu RH omogućilo je njihov ustroj po svim županijama. Financijska potpora od strane I.Ž. omogućila je njihov učinkovit rad i kontinuiranu prisutnost na terenu što je od osobitog značaja za naše poljoprivrednike i za uspješnu realizaciju razvojnih programa koje podupire Istarska županija, poglavito za povlačenje poticaja iz Proračuna RH.</p>
------------------	--	---	--

<p>F.</p>	<p>Sajamske manifestacije i izložbe</p> <p>Javna prezentacija proizvoda proizvedenih u poljoprivredi uobičajeni je način njihove marketinške promocije. Posebno je taj vid upoznavanja potrošača sa novim proizvodima značajan ukoliko se na takvim prezentacijama (izložbama i sajmovima) vrši kvalitetno ocjenjivanje proizvoda pod stručnim nadzorom. Istarska županija je uz značajnu potporu općina i gradova, stručnih institucija i pojedinaca, HGK i drugih znatno uznapredovala u organiziranju predmetnih manifestacija i po tome postala prepoznatljiva u RH.</p>	<p>Organiziranjem lokalnih izložbi vina, maslinovog ulja i drugih tipičnih autohtonih proizvoda te županijske izložbe vina i vinarske opreme "VINISTRA" s međunarodnim karakterom značajno se utjecalo na poboljšanje kvalitete poljoprivrednih proizvoda i njihovu prepoznatljivost na tržištu.</p> <p>Takmičarski duh koji je pokrenut kod poljoprivrednika u Istarskoj županiji toliko je izmijenio filozofiju razmišljanja i gledanja na poljoprivredu da je Istarska županija u proteklih 10-tak godina u razvojnom segmentu postala poligon u kojeg druge županije RH dolaze po iskustvena rješenja.</p>	<p>Valorizacija poljoprivrednih resursa u suvremenoj ekonomiji moguća je isključivo putem tržišta što znači, da bez kvalitetnog proizvoda koji se na adekvatan način ponudi tržištu, nema uspjeha. Suvremeni marketing traži niz propagandnih akcija među koje spada i ponuda proizvoda na izložbama i sajmovima. Dodjela medalja za postignutu kvalitetu na takvim manifestacijama nesumnjivo doprinosi imidžu proizvoda (odnosno proizvođača). Upravo organizirane manifestacije u I.Ž. poglavito "VINISTRA" postaje u hrvatskim okvirima znak za kvalitetu. Značajan doprinos razvoju ribarskog sektora daje Međunarodni sajam ribarstva u Umagu CROFIHS 2007. a razvoju pčelarstva specijalizirani sajam pčelarstva u Pazinu pod nazivom "Dani meda" održani u veljači 2007. god. dok se brend Istarskog tartufa stvara u Livadama.</p>
------------------	---	--	---

<p>G</p>	<p>Obrazovanje za poljoprivredna zanimanja</p> <p>Nema suvremene poljoprivredne proizvodnje bez obrazovanog kadra i obrazovanih poljoprivrednika te je slijedom toga nužno sustav obrazovanja prilagoditi i stvoriti kompatibilnim sa obrazovanjem u EU. Istarska županija je u suradnji s Institutom za poljoprivredu i turizam u Poreču još 1994. godine inicirala preustroj poljoprivrednog obrazovnog sustava i stvaranje novog koji će odgovoriti zahtjevima kapital odnosa, tehnoloških dostigunuća i razvojnim trendovima uz očuvanje tradicijskih vrijednosti.</p>	<p>Za poljoprivredno obrazovanje u Istarskoj županiji povijesnim se može ocijeniti uspjeh u osnivanju Visoke poljoprivredne škole u Poreču enološkog smjera u koju je u šk.god. 2002/2003. u I i II semestar upisalo preko 90 studenata. Upravo je dostignuti stupanj razvoja vinogradarsko vinarske djelatnosti i poljoprivredne infrastrukture u Istarskoj županiji okrunjen osnivanjem Visoke poljoprivredne škole enološkog usmjerenja u sastavu Veleučilišta Rijeka. U 2004. god. otvoren je novi smjer studija za mediteranske kulture čime Poreč i Istarska županija dobivaju na nivou RH značajno središte za poljoprivredne studije. Taj uspjeh zasigurno će stvoriti pretpostavke i otvoriti vrata bržem osnivanju i četverogodišnje Srednje poljoprivredne škole kao samostalne obrazovne institucije za što je Elaborat o opravdanosti izrađen. Pokrenute aktivnosti na osnivanju Centra za razvoj maslinarstva i vinarstva u Istarskoj županiji stvorit će pretpostavke za brzi transfer znanosti u poljoprivrednu praksu.</p>	<p>Poslije drugog svjetskog rata na ovim prostorima razvijan je društveni model razvoja poljoprivrede baziran na bivšim PIK-ovima. Takvom modelu u kojem je privatna inicijativa bila zatirana prilagođen je bio i sustav obrazovanja za poljoprivredna zanimanja. Stvaranjem samostalne RH poslije 1990. godine napušten je narečeni model te je u gospodarski sustav uvedeno privatno vlasništvo i kapital odnosi. Agrarna politika zemlje prepustila je bivše PIK-ove tržištu (uglavnom su restrukturiranjem i privatizacijom propali), a obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo nominirano je za temeljenog nositelja razvoja poljoprivrede u RH. Slijedom toga nameće se nužna i žurna prilagodba obrazovnog sustava u poljoprivredi agrarnom sustavu koji je u intenzivnom stvaranju radi što bržeg prilagođavanja agrarnom sustavu EU-a.</p>
-----------------	---	---	---

<p>H</p>	<p>Gospodarenje šumama</p> <p>Sječa šuma regulirana je šumsko-gospodarskim osnovama koje se izrađuju svakih 10. godina. Opće korisne funkcije šuma značajne su za održivi razvoj u prostoru a iskorištavanje šumskih plodova regulirano je podzakonskim aktima donesenim na temelju Zakona o šumama. Gospodarski potencijal šuma na području Istarske županije je ograničen te zbog toga treba izraditi kvalitetne programe za gospodarenje šumama i iskorištavanje šumskih plodova.</p>	<p>Sve manja potražnja za ogrjevnim drvom rezultira sve manjom sječom i prerastanjem šuma tako da su koristi od gospodarenja šumama marginalne. Tome doprinosi i istek valjanosti Šumsko-gospodarskih osnova za šume u privatnom vlasništvu na području I.Ž. gdje se vlasnicima šuma izdaju samo nužne doznake za sječom. To onemogućuje redovitu sječom godišnjeg etata i ozbiljniju komercijalizaciju drva, poglavito traženja mogućnosti za izvoz drva. Iskorištavanje šumskih plodova nekvalitetno je regulirano zakonskim propisima a najočitiji dokaz je nekontrolirani izlov tartufa, branje gljiva, šparoga i drugih plodova čije korištenje (berbu) treba zakonom regulirati.</p>	<p>Centralizacija upravljanja u svim sektorima društva negativno se je odrazila na gospodarski razvoj, a taj efekat je posebno uočljiv u šumarstvu. Posljedice takvih procesa je gašenje mnogih gospodarskih aktivnosti u okviru Hrvatskih šuma, poglavito su prestale sve aktivnosti na berbi i iskorištavanju šumskih plodova. Nedostatak financijskih sredstava i na zakonu neutemeljenih izvora sredstava onemogućio je izradu novih Šumsko-gospodarskih osnova koje bi definirale kvalitetnije gospodarenje šumama na području Istarske županije u svim segmentima. Osnivanjem otkupnih centara za šumske plodove te izgradnjom skladišta sa preradbenim kapacitetima značajno bi se iskoristile gospodarske vrijednosti šuma te legalizirala berba tartufa i drugih šumskih plodova. Tijekom 2007. godine osnovana je šumarska savjetodavna služba za I.Ž. koja će rješavati tekuće probleme u gospodarenju privatnim šumama a osnivanjem Centra za razvoj šumarstva u Pazinu početkom 2008. godine stvarat će se pretpostavke za brži transfer znanosti i struke u šumarski sustav.</p>
-----------------	---	--	--

I	<p>Razvoj lovstva</p> <p>Lovnogospodarska aktivnost na području Istarske županije ima izrazitu tradiciju temeljem koje je i lovni turizam postao značajni segment turističke ponude ovog područja. Preustrojem lovstva osnivanjem 38 lovačkih udruga u Istarskoj županiji stvoreni su preduvjeti za kvalitetnim gospodarenjem zajedničkim lovištima i za provedbu lovnogospodarskih osnova. U razvijenom lovnom turizmu sve više dolazi do izražaja organizirani uzgoj divljači i izgradnja lovno-gospodarskih objekata koji su u funkciji razvoja lovnog turizma. Produžetak ugovora sa svih 38 lovačkih udruga za gospodarenje zajedničkim lovištima daje garanciju za budući stabilan razvoj lovnog gospodarstva u Istarskoj županiji.</p>	<p>Ustanovljenjem zajedničkih i državnih lovišta na području Istarske županije i definiranjem prava prvozakupa lovačkim udrugama u javnom natječaju omogućena je dodjela lovišta članovima lovačkih udruga koji nepobitno uspješno gospodare istima. Pored toga pokrenut je kod lovaca intenzivan uzgoj divljači koja se pušta u lovišta i time se stvaraju pretpostavke za razvoj lovnog turizma. Mnoge lovačke udruge pokrenule su izgradnju lovačkih domova koji će biti u funkciji razvoja lovnog gospodarstva i održavanja lovnih i kinoloških manifestacija lokalnog, nacionalnog i međunarodnog karaktera.</p>	<p>Istarska županija je svojim aktivnostima stvorila sve pretpostavke i omogućila lovačkim udrugama uspješno gospodarenje ustanovljenim zajedničkim lovištima. Među lovačkim udrugama postoji ogroman interes da preuzmu gospodarenje i nad državnim lovištima koja nisu dodijeljena na korištenje. U razvoj lovstva i kinologije na području Istarske županije uložena su značajna sredstva iz Proračuna Istarske županije. Pored toga dio sredstava oprihodovan od lovozakupnine usmjeren je u Fond za unapređenje i razvoj lovstva osnovanom u Županijskom lovačkom savezu. Koordiniranim aktivnostima Istarske županije i lovačkih udruga te uložnim bespovratnim ili kreditnim sredstvima u lovne programe pospješili su razvoj lovnog gospodarstva i lovnog turizma na našem području. Uspješno organizirane lovne i kinološke međunarodne manifestacije značajna su reklama našoj županiji, poglavito turističkoj ponudi.</p>
---	--	---	--

<p>K</p>	<p>Vodoopskrba i vodozaštita</p> <p>Razvoj gospodarstva i održivi razvoj prostora nezamisliv je bez kvalitetne vodoopskrbe, a vodoopskrba s druge strane nije moguća bez kvalitetne zaštite pitke vode od zagađenja kao i zaštita prostora bez zaštite istog od štetnog djelovanja voda. Istarska županija je uz financijsku potporu općina i gradova te nadležnih državnih institucija pokrenula program vodifikacije naselja (sredstvima solidarnosti) i omogućila završetak izgradnje Vodoopskrbnog sustava Istre vodovod Butoniga I faza. Pored toga u cilju zaštite izvorišta pitke vode u vodozaštitnim područjima u završnoj fazi je izrada Projekta "Sustav javne odvodnje i zbrinjavanje otpadnih voda u Istarskoj županiji" čime će se utjecati na dugoročno očuvanje vodnog resursa. U intenzivnoj fazi je izrada projektne dokumentacije za početak fazne izgradnje sustava za navodnjavanje u I.Ž.</p>	<p>Dostignuti stupanj izgrađenosti vodovodne mreže u Istarskoj županiji zadovoljava 98% pokrivenosti prostora vodoopskrbom. Tako visoki nivo izgrađene vodoopskrbe omogućuje nesmetan razvoj gospodarskih aktivnosti i potencijalno korištenje voda u poljoprivredi. Važan segment u vodoopskrbi je osigurati dovoljno pitke vode u špici potrošnje za vrijeme turističke sezone. U tom pravcu usmjerena je izgradnja Vodoopskrbnog sustava Istre koja je u završnoj fazi. Vršer se pripreme za objedinjavanje Postrojenja za kondicioniranje vode VSI-Vodovod Butoniga I faza kapaciteta 1000 lit. u sekundi u vodoopskrbni sustav. Nakon intenzivnog ulaganja u vodoopskrbu nužno je preusmjeriti aktivnosti i težište ulaganja u zaštitu pitkih voda te se u tom pravcu vrše intenzivne pripreme jer je vodoopskrba puštanjem u sustav VSI-Vodovod Butoniga riješena za daljnjih tridesetak godina. Osnovana je tvrtka IVS d.o.o Buzet za izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i prihvaćen je Plan navodnjavanja poljoprivrednih površina u I.Ž. koji je postao sastavnica Nacionalnog programa navodnjavanja (NAPNAV-a).</p>	<p>Područje Istarske županije obiluje izvorištima pitke vode i ukupnim vodnim resursima koji su direktno ili indirektno u funkciji gospodarskog razvoja. Za iskorištavanje izvorišta nužne su mnoge pripreme, projektiranja, ulaganja i održavanje izgrađenih sustava. Danas je voda skupa za potrošnju, ali je najskuplja kad je nema. Poremećaji u vodoopskrbi znatno utječu na stabilan razvoj gospodarstva, poglavito turizma, pa su polučeni tim iskustvom istarski gospodarstvenici 1986. godine pokrenuli izgradnju Vodoopskrbnog sustava Istre. To je najveća investicija u vodoopskrbi u RH te se nakon njenog dovršetka nameće potreba organizirane i sistematične zaštite izvorišta pitke vode na području Istarske županije. Sustav zaštite izvorišta pitke vode zahtijevati će osiguranje dodatnih financijskih ulaganja koja će se trebati osigurati osim iz proračunskih izvora i kredita dodatnim opterećenjem potrošača po kubiku utrošene vode. Pored toga stvorene su sve pretpostavke da se vodni potencijal počinje ozbiljnije koristiti u poljoprivredi za navodnjavanje za što treba izgraditi cijeli sustav za navodnjavanje 56.000 ha zemljišta.</p>
-----------------	--	--	---

<p>J</p>	<p>Unapređenje ribarstva</p> <p>Koncept jadranske orijentacije RH u gospodarskom smislu najizraženiji je u razvoju turističkog gospodarstva i brodograđevne industrije dok je nedovoljno izražen u uzgoju i izlovu riba i marikulture te riboprerađivačkoj industriji. Neiskorišteni potencijal u ribarstvu, poglavito s aspekta mogućnosti uzgoja riba i marikulture nameće za potrebu da se inicira interesno povezivanje i udruživanje ribara i riboprerađivačke industrije čime će se stvoriti preduvjeti za izgradnju nedostajuće infrastrukture u ribarstvu i stvoriti pretpostavke za plasman tih roba na domaćem i tržištu EU.</p>	<p>U suradnji s Centrom za aplikaciju i promociju interesnog povezivanja u ribarstvu iz Banjola izrađen je model izgradnje infrastrukture u ribarstvu Istarske županije s osnovnom zadaćom da se izgradi sustav kompatibilan istim u zemljama EU. Započelo se s osnivanjem ribarskih zadruga koje trebaju omogućiti organizirani nastup ribarima na sve zahtjevnijem tržištu. Pored toga dovršava se izgradnja Veletržnice riba u Poreču koja treba postati okosnica razvoja ribarstva Istarske županije. U suradnji s JLS u I.Ž. nužno je prostorno-planskom dokumentacijom utvrditi pretpostavke za izgradnju ribarskih luka, iskrcajnih mjesta, te otkupnih, rashladnih i prodajnih centara oslonjenih na buduću Veletržnicu riba u Poreču i Puli.</p>	<p>Zatvaranjem više riboprerađivačkih kapaciteta u Istarskoj županiji (Školjka Poreč, Banjole) i poremećajima u poslovanju najvećeg riboprerađivača Mirne Rovinj, razvoj ribarstva Istarske županije došao je u stagnaciju. Tome doprinosi i nedostatak otkupnih centara u ribarstvu, hladnjača, veletržnica i drugih pratećih objekata prilagođenim standardima EU. Poseban problem je u neorganiziranom nastupu na tržištu i nedostatku povoljnih financijskih sredstava za ulaganje u ribarstvo i uzgoj marikulture. U suradnji sa MPŠ i drugim institucijama koristeći iskustva talijanskih partnera prišlo se izgradnji zadružnog sustava u ribarstvu s pretpostavkom da isti postane koordinator izgradnje Veletržnice riba u Istarskoj županiji kao i druge nedostajuće infrastrukture. Pored toga razvija se međunarodni sajam ribarstva i ribarske opreme CRO FISH Umag koji treba potaknuti tržišnost sektora.</p>
-----------------	---	---	--

L	<p>Suradnja sa lokalnim okruženjem</p> <p>Provedba programskih zadataka, poglavito onih koji sežu na područje više JLS nije moguća bez uspješne suradnje s okruženjem. U cilju dobivanja podrške programima kao i financijske potpore od zainteresiranih partnera nužna je blagovremena prezentacija programa, kvalitetna informiranost predstavnika JLS-a, gospodarskih subjekata ali i nadležnih državnih institucija. Uključivanje domaćih i inozemnih stručno-znanstvenih institucija u pripremu i realizaciju programskih zadataka od posebnog je značaja radi uspjeha u projektima. Upravni odjel je u realizaciji programskih zadataka vrlo uspješno surađivao sa gospodarskim udruženjima lokalnog i državnog značaja sa nadležnim državnim tijelima i sa sredstvima javnog priopćavanja</p>	<p>Kontinuirana suradnja sa predstavnicima tijela JLS na programima od posebnog interesa za gospodarski razvoj rezultirala je pozitivnim efektima u dizanju nivoa poljoprivredne proizvodnje, kvalitete poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, valorizaciji tipičnih autohtonih proizvoda, razvoju agroturizma na obiteljskom poljoprivrednim gospodarstvima, dizanju životnog standarda i porasta zapošljavanja. Vrlo značajna je suradnja sa nadležnim državnim institucijama glede osiguranja financijskih sredstava za realizaciju izgradnje kapitalnih projekata, poboljšanju zakonske regulative iz domene rada i nadležnosti Odjela te stvaranja kreditnog potencijala u poljoprivredi. Suradnja sa inozemnim institucijama rezultira intenzivan transfer suvremene tehnologije u poljoprivredu I.Ž.</p>	<p>Rad Upravnog odjela na području Istarske županije odnosno u okviru svog okruženja prepoznatljiv je zbog njegove uske suradnje s istim. Timski rad u Upravnom odjelu osnov je uspjeha postignutog na svim područjima svoje nadležnosti u Istarskoj županiji te je kao takav pozitivno prihvaćen i od predstavnika JLS-a. Opredjeljenje Upravnog odjela da zadovolji zahtjevima i potrebama svakog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva ili proizvodnog subjekta u poljoprivredi i ribarstvu zahtjeva konstantnu komunikaciju sa korisnicima usluga te je u tom pravcu Odjel i organiziran. U cilju stvaranja jedinstvenog i funkcionalnog poljoprivrednog sustava Istarske županije Upravni odjel koordinira i usuglašava rad svih subjekata koji u tome nalaze interes.</p>

6. NEPLANIRANE, A REALIZIRANE AKTIVNOSTI			
	AKTIVNOSTI	OCJENA POSTIGNUĆA	OBRAZLOŽENJE
6.1.	Priprema i prijava novih međunarodnih Projekata	Obzirom da su Projekti u fazi obrade i razmatranja (u fazi natječaja) ne može se dati nikakva ocjena o njima.	Uvrštavanje Projekata Istarske županije u međunarodne programe s partnerima iz Italije, Slovenije i Austrije definira joj vrlo pozitivnu poziciju glede ishodovanja povoljnih financijskih sredstava iz fondova EU za ulaganja u strateške razvojne programe u Istarskoj županiji koji će vidno utjecati na budući razvoj poljoprivrednog sustava.

PLANIRANA SREDSTVA	UTROŠENA SREDSTVA	OBRAZLOŽENJE
<p>7.1. Sredstva za izradu Strategije razvoja poljoprivrede (pozicija 271) = 50.000,00 kuna</p>	= 50.000,00 kn	Sredstva su utrošena prijenosom AZRRI -u d.o.o. Pazin (nositelj izrade Strategije)
<p>7.2. Sredstva prenesena "Fondu za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre (pozicija 264) = 1.200.000,00 kn</p>	= 1.200.000,00 kn	Sredstva su usmjerena u Fond za kreditiranje poljoprivrednih programa (izrađeno je posebno izvješće)
<p>7.3. Potpora BIO ISTRİ- - poljoprivredni savjetnik (pozicija 265) =120.000,00 kn</p>	= 120.000,00 kn	Sredstva su utrošena isključivo za plaće i mater. troškove poljoprivrednog savjetnika u udruzi BIO ISTRİ.
<p>7.4. Sredstva za Program sadnog materijala (pozicija 274) = 4.500.000,00 kn</p>	= 4.499.626,09 kn	Program nabave sadnog materijala provodi se temeljem Odluke Poglavarstva I.Ž. Klasa: 320-01/03-01/08, Urbroj: 2163/1-01/8-03-6 od 5.12.2003. godine i Klasa: 320-01/06-01/08, Urbroj:2163/1-01/8-06-2 od 20.12.2006. Neutrošeno 373,91 kn.
<p>7.5. Sredstva za rad poljoprivredne i selekcijske službe (pozicija 266) =208.000,00 kn</p>	= 208.000,00 kn	Temeljem Ugovora sa Hrvatskim stočarskim centrom i Hrvatskim zavodom za poljop.savjetodavnu službu podupire se rad službi na terenu.

<p>7.6. Sredstva za zaštitu i očuvanje autohtonih pasmina (pozicija 267) =330.000,00 kn</p>	<p>=330.000,00 kn</p>	<p>Sredstva su utrošena za realizaciju Programa zaštite autohtonih pasmina koje provode udruge u Istarskoj županiji i za manifestacije koje se organiziraju u suradnji s općinama i gradovima (prvenstveno SUIG-Višnjan i Općina Višnjan te Općina Kanfanar).</p>
<p>7.7. Sredstva za zaštitu tipičnih autohtonih proizvoda (pozicija 268) =150.000,00 kuna</p>	<p>= 117.200,00 kn</p>	<p>Sredstva su utrošena za provedbu programa zaštite Istarskih sireva, Istarskih rakija, meda, maslinovog ulja, Istarske kobasice, kosnice, zarebnjaka (ombola), pancete (potrbušine) i Istarskog pršuta. Neutrošeno 32.800,00 kn</p>
<p>7.8. Revitalizacija uzgoja Istarskog goveda (Pozicija 269) = 800.000,00 kn</p>	<p>= 800.000,00 kn</p>	<p>Sredstva su utrošena za poticanje uzgoja Istarskog goveda i za realizaciju Programa kojeg provodi AZRRI d.o.o. Pazin.</p>
<p>7.9. Potpora programu razvoja ekološke poljoprivrede (pozicija 270) = 150.000,00 kn</p>	<p>= 142.510,00 kn</p>	<p>Sredstva su utrošena za potpore proizvodnim programima koji se realiziraju na osnovama ekološke poljoprivrede. Neutrošeno 7.490,00 kn.</p>
<p>7.10. Sredstva za podizanje maslinika na opožarenom zemljištu (pozicija 272) = 600.000,00 kn</p>	<p>= 600.000,00 kn</p>	<p>Sredstva su doznačena AZRRI-u d.o.o. za realizaciju Programa u Vodnjanu.</p>
<p>7.11. Sredstva za organizaciju VINISTRE 2007. (pozicija 275) =430.000,00 kn</p>	<p>= 423.706,30 kn</p>	<p>Sredstva su utrošena za sufinanciranje troškova organizacije VINISTRE POREČ 2007. Neutrošeno 6.293,70.</p>
		<p>Sredstva su utrošena namjenski za realizaciju Projekta sukladno potpisanoj Konvenciji s Partnerima.</p>

<p>7.12. Sredstva za kapitalne pomoći - uređenje poslovnih prostora (pozicija 2741) =160.000,00 kn</p>	<p>= 160.000,00 kn</p>	<p>Sredstva su doznačena AZRRI-u d.o.o. Pazin za uređenje poslovnih prostora</p>
<p>7.13. Sredstva za razne programe u poljoprivredi (pozicija 273) = 150.000,00 kn</p>	<p>= 144.750,00 kn</p>	<p>Sredstva su usmjerena putem poljop. udruženja u lokalne izložbe i druge manifestacije te programe koje provode JLS u suradnji s udrugama . Neutrošeno 5.250,00 kn.</p>
<p>7.14 Sredstva za izradu projekata za Plan navodnjavanja (pozicija 286) = 555. 140,00 kn</p>	<p>= 555.121,56 kn</p>	<p>Sredstva su utrošena za izradu Novelacije Plana navodnjavanja te Idejnog rješenja OKZ Valture, Poreštine i Rovinjštine. Neutrošeno 18,44 kn.</p>
<p>7.15. FISH.LOG Veletržnica riba (pozicija 289 i 290) = 45.000,00 kn</p>	<p>= 44.791,69</p>	<p>Sredstva su utrošena za provedbu programa FISH.LOG u cilju izgradnje Veletržnice riba. Neutrošeno 208,31 kn.</p>
<p>7.16. CONNECT Povezivanje Veletržnica riba u sustav EU -a (pozicija 2911, 292 i 293) = 30.000,00 kn</p>	<p>=19.413,68</p>	<p>Sredstva su utrošena namjenski za realizaciju Projekta CONNECT sukladno potpisanoj Konvenciji s Partnerima. Neutrošeno 10.586,32 kn</p>
<p>7.17. AMAMO Valorizacija autohtonih proizvoda u ruralnom prostoru (pozicija 2931) = 79.920,00 kn</p>	<p>= 54.964,31</p>	<p>Sredstva su utrošena za aktivnosti u sklopu Projekta AMAMO (međunarodni projekt) Neutrošeno 24.955,69</p>

<p>Ukupno odobrena nenamjenska sredstva iz Proračunskih prihoda I.Ž.</p> <p>= 9.558.060,00 kn</p>	<p>= 9.566.116,37 kn</p>	<p>Sva su sredstva namjenski utrošena u predviđene Programe temeljem Odluka nadležnih tijela I.Ž. a neutrošeni iznos od 87.976,37 kn prenijet je u Proračun za 2008.godinu</p>
<p>ZAKONSKI OPRIHODOVANA SREDSTVA (NAMJENSKA SREDSTVA)</p>		
<p>7.18. Sredstva za nabavu opreme (pozicija 263) = 40.000,00 kn</p>	<p>= 23.812,50 kn</p>	<p>Sredstva su utrošena za nabavu opreme u Upravnom odjelu za polj. Neutrošeno 16.187,50 kn</p>
<p>7.19. Provedba Zakona o lovu u I.Ž. (Pozicija 276) = 130.000,00 kn</p>	<p>= 13.999,50 kn</p>	<p>Sredstva su utrošena za provedbu Zakona o lovu na području I.Ž., Neutrošeno 116.000,50 kn.</p>
<p>7.20. Programi s područja Lovnog gospodarstva (pozicija 278) = 783.222,39 kn</p>	<p>= 769.000,00 kn</p>	<p>Sredstva su utrošena za unapređenje lovnog gospodarstva na području I.Ž. sukladno Zakonu o lovu. Neutrošeno 14.222,39 kn</p>
<p>7.21. Naknada građanima-sredstva lovozakupnine (pozicija 277) = 650.000,00 kn</p>	<p>= _____</p>	<p>Neutrošeno 650.000,00 kn. Za trošenje mora proći 1 godina od uplate u Proračun.</p>

<p>7.22. Provedba Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Pozicija 279) = 100.000,00 kn</p>	<p>_____</p>	<p>Neutrošeno 100.000,00 kn. Sredstva su prenijeta u Proračun za 2008. godinu.</p>
<p>7.23. Prihodi po osnovi Zakona o poljop. zemljištu (Pozicija 280) = 1.998.369,95 kn</p>	<p>= 387.369,95 kn</p>	<p>Po osnovi Zakona o poljop. zemljištu oprihodovano je manje sredstava od plana (prodaja i zakup poljop. zemljišta u vlasništvu RH) koja su doznačena "Fondu". Manji su prihodi zbog spore provedbe Zakona o poljop. zemljištu.</p>
<p>7.24. Zakonski prihodi po osnovi korištenja vodnog dobra (pozicija 281) = 100.240,84 kn</p>	<p>= 68.657,44</p>	<p>Sredstva su namjenski utrošena za održavanje vodnih objekata i programe koje provode ribolovna udruženja u I.Ž. Neutrošeno 31.583,40 kn</p>
<p>7.25. Navodnjavanje- Izrada Projektne dokumentacije (pozicija 282, 283., 284. i 285) = 2.182.640,00 kn</p>	<p>= 1.409.757,44 kn</p>	<p>Sredstva od Hrvatskih voda udružuju se sa Istarskom županijom u omjeru 1:1 te su namjenski utrošena za izradu Projektne dokumentacije za Novelaciju plana I.Ž.; za izradu Idejnog rješenja za OKZ Valtura, Poreštinu i Rovinjštinu. Neutrošeno 772.882,56 kn.</p>
<p>7.26. Sredstva M.P.Š. i V.G. za izgradnju protupožarnih putova (pozicija 287) = 250.000,00 kn</p>	<p>= 250.000,00 kn</p>	<p>Sredstva su udružena sa JLS u omjeru 1:1 i utrošena za izgradnju šumskih protupožarnih putova.</p>

<p>7.27. Međunarodni projekt FISH.LOG. Izvor Zakon 84/2001 Republike Italije (pozicija 2871-2874;, 288., 2881. i 2882.) = 202.889,42 kn</p> <p>7.28. Međunarodni projekt CONNECT. Izvor Zakon 84/2001 Republike Italije (pozicija 2901-2905, 29051, 2906-2909 i 291) = 317.470,58 kn</p> <p>7.29. Međunarodni projekt AMAMO (pozicija 2932) = 1.770.055,00 kn</p>	<p>= 193.985,14 kn</p> <p>=271.141,61 kn</p> <hr/>	<p>.Sredstva su utrošena namjenski za provedbu aktivnosti u cilju izgradnje Veletržnice riba u Poreču. Neutrošeno 8.904,28 kn.</p> <p>Sredstva su utrošena za plaće djelatnice koja se sufinancira na teret projekta i za organizaciju 2. Međ. sajam ribarstva i rib. opreme u RH CROFISH Umag 2007. Neutrošeno 46.328,97 kn.</p> <p>Neutrošeno 1.770.055,00 kn.</p>
<p>UKUPNA NAMJENSKA SREDSTVA (PLANIRANA)</p> <p>= 8.524.888,18 kn</p>	<p>UKUPNO UTROŠENA NAMJENSKA SREDSTVA</p> <p>= 3.387.723,58 kn</p>	<p>Sredstva su utrošena sukladno zakonskim namjenama i Odlukama Poglavarstva I.Ž. Najveći podbačaj prihoda učinjen je s osnova Zakona o poljoprivrednom zemljištu, manje doznačenih sredstava Hrvatskih voda i JLS za navodnjavanje.</p>

8. ZAKLJUČAK/REZIME

Tijekom 2007. godine Upravni odjel nastavio je provoditi strateške razvojne programe započete ranijih godina koji su omogućili da poljoprivredni i ribarski sektor Istarske županije iz osnova mijenja svoju strukturu, da poljoprivredni proizvodi iz Istarske županije, poglavito autohtoni, postanu prepoznatljivi i izvan I.Ž. te da u segmentu primjene suvremenih tehnoloških rješenja i profit odnosa prednjači na hrvatskom prostoru. Sustavnim izgrađivanjem poljoprivredne infrastrukture u kojoj dominantnu ulogu ima "Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre" stvaraju se preduvjeti za: intenzivno aktiviranje poljoprivrednih proizvodnih resursa, zapošljavanje, prilagođavanje poljoprivrednog i ribarskog sektora te ostalih djelatnosti iz nadležnosti Odjela EU standardima, socio-ekonomsku stabilnost obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i stabilan (održivi) razvoj ruralnog prostora.